

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

ВІСТІ УТГІ

ОРГАН ВНУТРІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ
ПРОФЕСОРІВ, АБСОЛЬВЕНТІВ І СТУДЕНТІВ ШКОЛИ

На правах рукопису

Ч. 1 (21)

Мюнхен

1955

В І С Т І У Т Г І

ОРГАН ВНУТРІШНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОФЕСУРИ, АБСОЛЬВЕНТІВ І
СТУДЕНТІВ У Т Г І.

Ч 20- 21.

МЮНХЕН

1958.

З М І С Т :

Сторінка:

2-9 Лектор О. Козловський:

"З ПРИВОДУ ДЕЯКИХ ЮВІЛЕЙНИХ РЕВЕЛЯЦІЙ"

10-16 "60 -РІЧЧА ПРОФЕСОРА ВЕРТИПОРОХА ЄВГЕНА"

17 - 18 "ЩО ПИСАЛИ ПРО НАШУ ШКОЛУ ТОМУ 10 ЛІТ"

19- 20 "ХРОНІКА"

21-25 " ТРИБУНА АБСОЛЬВЕНТА"

26- 27 "СПИСИ ДИПЛОМАНТІВ"

28 НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

З ПРИВОДУ ДЕЯКИХ ЮВІЛЕЙНИХ РЕВЕЛЯЦІЙ
/ продовження /

В ч. 7-8 "Вістей УТІ (липень 1957-червень 1958)" в Нью Йорку вміщено продовження статті проф. Д-ра Я. Зозулі під заголовком "Українські школи на еміграції (До 35-річного ювілею Української Господарської Академії)". На жаль і в цьому продовженні можна зустрінути неточності, що декого можуть привести до мильних висновків.

На сторінці 6-й цих "Вістей УТІ" проф. Зозуля подає таке:

"Українська Господарська Академія в Подебрадах перед своєю ліквідацією дала почин до заснування нового типу школи, якого не було на рідних землях. Це був Український Технічно-Господарський Інститут позаочного навчання. Правний зв'язок між Академією та Інститутом був переірваний реєстрацією нової школи в міністерстві земельних справ дня 20 липня 1932 р. під ч. 86812-I/1932. Основоположником, власником і зверхньою керівною установою цієї школи була Спілка Професорів Української Господарської Академії/СПУГА/. Ця установа спочатку не була реєстрованою корпорацією. Лише 21 жовтня 1934 року її статут був затверджений Земельним урядом в Празі. Від того часу вона стала правом особовою і могла вже мати права й обов'язки відносно школи"...

Перебіг подій виглядав дещо інакше. Академія за допомогою Т-ва Прихильників УГА відкрила УТІ Інститут в 1932 р., як свою установу (присудівку) і тому основоположниками УТІ треба вважати ці дві інституції, а не Спілку Професорів УГА, яка в 1932 році не існувала.

З реєстрацією Інституту в Міністерстві Хліборобства 20 липня 1932 р. "правний зв'язок" між Академією та Інститутом" не тільки не був перерваний, а якраз вродився і закріпився, бо статут Інституту мав характер додатку до статуту Академії, Ректор, Проректор та Декани Академії автоматично

+ Див. ч. 19-20 "Вістей УТІ" за 1957 р.

тично виконували ті ж уряди в Інституті, лише уживаючи придокumentaції статутових титулів УТГІ (Директор, Заступник директора, Керівники Відділів і т.д.) Спілка Професорів УГА появилася на світ аж в жовтні 1934 р. після того, як стало ясним, що дні Академії почислені, а формальне "приєднання" Інституту до Спілки сталось аж 6 липня 1935 року (див. декрет Міністерства Хліборобства ЧСР. від 6 липня 1935 р.ч. 57.015)

В тій кризі, яка повстала для подебрадського осередку в р.р. 1927-1935 намічалися три виходи із положення:

1/ старатися про збереження фірми Академії, як школи, хоч і нечинної в своїх основних завданнях, а в цей час скерувати всі зусилля академічного апарату на організацію і розвиток УТГІ позаочного навчання, як установи Академії. (Цю думку підтримував теж Головний Державний Інспектор всіх хліборобських шкіл і великий приятель Академії проф. Ф. Чванчара.)

2/ Подбати, щоби Міністерство Хліборобства, під виключним доглядом і на утриманні якого Академія в той час перебувала, внесло УТГІ до реєстру підлеглих йому шкіл, як самостійний шкільний заклад, для чого мало би затвердити його новий статут. (Думка деякого з членів Т-ва Прихильників УГА.)

3/ П- намагатися зі збереженням фірми Академії, бо, мовляв, це річ проблематична, а може навіть для справи некорисна, зате підвести нові правні, а головне матеріяльні підвалини існування і збереження подебрадського культурного осередку (проф. Б. Іваницький).

Цей третій напрямок переважив, а відсіль і прийшло до організації Спілки Професорів УГА, яка мала заступити в дальшому "статутово-несамостійному" Інституті його дотеперішнього умандатованого зверхника - Академію.

Такий вихід із положення мав свої плюси і мінуси. Одним із плюсів - це була легка процедура затвердження владою ЧСР статуту Спілки Професорів, бо мова йшла не про шкільний заклад. До мінусів належить віднести ту обставину, що Інститут з "приєднанням" до Спілки Професорів в

1939 р. опинився, як шкільно-навчальний заклад в повітрі; бо статут Спілки Професорів був зареєстрований Міністерством Внутрішніх справ ЧСР. (а не підлеглим йому Земським Урядом, як це мильно пише проф. Зозуля), яке в своїй структурі не мало шкільного відділу, а Міністерство Хліборобства, яке такий відділ мало, з" приєднанням" Інституту до Спілки, викреслило його із списків своїх шкіл.†)

Можна погодитись з твердженням проф. Зозулі, що УТГІ подебрадського періоду в силу обставин переходового часу "не був високою школою в повному розумінні", все ж таки Високошкільні Фахові Відділи УТГІ (Економічно-Кооперативний, Висока Школа Політичних Наук) давали знання безумовно вище середнього ступня, а з часом, колиб не прийшло до світової завірюхи, то він був би свої навчальні методи удосконалив, а в парі з тим і титули, як це було з Академією, подібно, як сподівається досягнути цього і УТГІ в Нью Йорку.

Далі проф. Зозуля нотує таке:

" в Подебрадах були залишені основні архіви, бібліотека і заморожені німцями гроші в банках. Все це залишено під догляд ліквідаційної комісії, яка мала уповноваження зберегти те майно для УТГІ, якщо обставини складуться так, що він повернеться назад до ЧСР, або перевести ліквідацію" (Стор 6 "Вістей УТГІ")

†) Власне про Інститут в статуті Спілки нічого не згадується, а "приєднання" його відбулося, нав'язуючи на §4 статуту СПУГА, в якому сказано, що "Спілка має право організувати різні курси-фахові й загально-освітні, також бібліотеку, читальню, закладати школи і науково-досвідні станції, видавати книжки і часописи."

Зрозуміло, що для відкриття і провадження школи, хоча б і приватної, треба мати ще ліценцію від компетентного уряду, який мав би провадити інспекцію школи. Цієї ліценції Спілка не мала і тому Інститут, як шкільно-навчальний заклад, опинився в повітрі.

В Подебрадах було залишено все, бо те, що було вивезено, в порівнянні з тим, що було залишено, а ніщо. Архівно - Бібліотечна Комісія, залишена в Подебрадах для догляду за майном, не мала ліквідаційних уповноважень, а мала доручення передати ключі від приміщень Інституту Подебрадському Музею, але Комісія цього не виконала і замість того передала ключі місцевому чеському Револьційному Комітетові. Наслідки цього були такі, що поки Музей виїхався до цієї справи, багато з майна було розтягнуто та знищено. Налекні ж Інститутів гроші в банках не були заморожені німцями і Дирекція Інституту могла їх вивезти, але не вивезла, бо Директор проф. С. Комарецький сподівався скоро повернутись до Подебрад і тому вивіз лише 200.000 корон, а 400.000 корон лишив в банках і вони там самі "замерзли".^{x)}

Проф. Фролов не був, як пише проф. Зозуля, вивезений соватською військовою владою, а сем ще в 1941 році за німецької окупації виїхав як вчений дорадник цукрової про- словости до Києва і вже звідтам не повернув до Подебрад, були чутки що в 1945 при відвороті з України загинув.

Так само не точно проф. Зозуля подає правний стан УТГІ в Баварії, коли пише:

" Декрет Губернатора відновив статус, що існував у момент виїзду з ЧСР до Баварії. Це означало, що СПУГА почала діяти, як посідач права на УТГІ, а поруч із тим ожили всі академічні органи школи: Дирекція, Сенат, Проф. Рада і т.д." (Вісті УТІ " стор. 8 ^{xx)}

^{x)} Докладно про це все подано в моїх спогадах - "Український Технічно - Господарський Інститут за німецької влади", надрукованих в квартиральникові Українського Національного Музею в Онтаріо, Каліфорнія" На слідах, ч. 2 та 3 за 1956.

^{xx)} В примітці на стор. 7 "Вістей УТІ" проф. Зозуля подає про "драматичні" обставини, при яких полковник Я. Поспішіль "зацікавився існуванням УТГІ і тут же приобіцяв легалізацію Інституту" В протоколах численних засідань Сенату того часу готовано кожний крок в напрямі легалізації Інституту, але про цей випадок не сказано ні слова.

Фактичний перебіг подій як це записано в протоколах Сенату Інституту, дещо відбігає від поданого проф. Зозулев. А там записано таке:

Першим кроком Сенату після відновлення його чинности і поповнення кооптованими членами (увійшли професори-Іваницький, Шрамченко і Доманицький) було рішення дня 18 червня 1945 року в справі осідку Інституту. Було визнано, що Плятлінг таким місцем бути не може, бо це є маленьке містечко, де нема задних бібліотек, як і нема помешкань ні для самого Інституту, ні для його персоналу. Намічено таким місцем Регенсбург і уповноважено Дирекцію з'ясувати можливості - життя, праці й здобуття відповідного приміщення.

27 червня проф. Комарецький подав Сенатові інформації про свою подорож до Регенсбурга. В Регенсбурзі організовано Український Комітет на чолі з о. Богданом Ганушевським. Культурно - Освітнім референтом Комітету є о. Катрій. Оба вони поставилися до акції УТГІ з великою увагою й прихильністю. На їх пораду від імени Дирекції було подано прохання і, дякуючи їх інтервенціям, одержано дозвіл від Мешканевого Уряду на приміщення із 5-ти кімнат. Отже Інститут зможе перебратися до Регенсбургу, щоб продовжати підготовчу працю для відновлення шкільно-навчальної чинности. Також на пораду о. Б. Ганушевського зголошено в Американському Військовому Управлінні прохання про прийняття делегації від УТГІ.

Ця делегація в складі проф. С. Комарецького, проф. Б. Іваницького та проф. Доманицького в супроводі о. Богдана Ганушевського, як голови Українського Комітету, мала дня 28 червня 1945 року аудієнцію у Воєнного Губернатора Горішної Баварії та Долішного Пфальцу полковника Яроміра Паспішля і одержала від нього зацитований проф. Зозулев дозвіл на відновлення діяльності Інституту. Але дійсне правне обличчя Інституту придав не так згаданий декрет, як статут УТГІ, вироблений правничою комісією Сенату в складі проф. А. Яковліва, проф. Л. Шрамченка і секретаря О. Козловського під наголовком - "Статутарні засади чинности Українсь-

ного Технічно - Господарського Інституту," який був прийнятий Сенатом дня 1 липня 1945 р. Цей статут в перекладі на англійську мову був поданий полковникові Я. Поспішільові і ним додатково прилучений до раніш поданого йому меморандуму. Згідно з цим статутом, схваленим Сенатом ще в Платлінгу, декларувалося, що "Український Технічно- Господарський Інститут є Українською Високою Політехнічною Школою" і що він "провадить навчання в мові українській, а то як методом авдиторно^х", так і позаочно^ю". Цим статутом відновлено назву "Професорська Рада" (замість "Педагогічна Рада" старого статуту), Факультети замість Відділи, титули Ректор, Проректор, Декани - замість Директор, Заступник Директора, Керівники Відділів і т.д.

Таким чином Інститут ще до відновлення фактичного навчання в Баварії вже мав новий статут с а м о с т і й н о ї ш к о л и, якою керує як зверхній орган її Професорська Рада і який мав в цьому ж статуті визначеного свого гаранта фінансового - Товариство Прихильників УТГІ. Про спілку Професорів УГА в цьому статуті не було нічого сказано. І лише пізніше, а саме дня 6 грудня 1945 р. Сенат приймає, випрацьований проф. Б. Іваницьким в розвиток і пояснення згаданого статуту - "Регулямін УТГІ", в розділі 3, §§ 9 і 10 цього Регуляміну було написано що СПУГА є основоположником, власником і зверхньою керівною установою для "Українського Технічно- Господарського Інституту", а також, що " СПУГА діє на основі свого статуту з дня 21 жовтня 1934 р.", тобто затвердженого Міністерством Внутрішніх справ ЧСР.

Ця Спілка Професорів ^{була} не основоположником УТГІ ми вже зазначили вище. Але вона й не була виключним власником УТГІ, бо її власництво було обмежено співвласництвом одного із дійсних основоположників Інституту і фінансового гаранта - Товариства Прихильників УГА, що пізніше було переіменовано в Товариство Прихильників УТГІ. Про це співвлас-

х) Підкреслено в оригіналі.

ництво між Ректоратом Академії і Товариством Прихильників УТГІ ще в Чехії була підписана умова і один із артикулів цієї умови становив, що без згоди Товариства Прихильників Інститут не сміє бути ліквідований.

Отже в статуті Інституту, поданім полковникові Я. Поспішольові, який статут є і до сьогодні діючим і основним документом (його проф. Зозуля чомусь не вмістив в Збірникові "Правил, програм та планів навчання") про Спільку Професорів та її правне відношення до УТГІ нічого не сказано і про це пізніше Сенат і Професорська Рада Інституту по власному почину записали до Регуляміну УТГІ, який по як. Я. Поспішольові не був поданий. Йдучи цим шляхом ці органи Інституту можуть §§ 9 і 10 Регуляміну нині скреслити, як анахронізм.

— Кінцево про УТГІ проф. Зозуля пише: "Після того, як Німеччина дістала повну суверенність, німецький уряд залишив для УТГІ американський дозвіл у силі. Це сталося тому, що УТГІ не має за собою ніяких негативних дій."

Це теж не зовсім точно. Ще в Регенсбурзі на пораду культурно-освітнього референта Воєнного Губернаторства капітана Гемільтона Ректорат перевів всі формальности, щоб Інститут був зареєстрований Баварським краєвим Міністерством Освіти, як високошкільний заклад, і Інститут навіть одержував від цього Міністерства грошові допомоги.

Також ледви чи можна погодитись бездискусійно з твердженням проф. Зозулі, коли він пише таке :

" УГА-УТГІ-УТІ стоять в одній лінії і, по мимо деяких різниць у їх правних основах, викликаних обставинами часу, представляють собою ту саму високошкільну Інституцію. З них найширші права має УТІ, а найвужчі УГА. Між ними стоїть УТГІ."

Незаперечно спільним явищем всіх трьох шкіл є, що вони, як приватні заклади, не можуть виказатися блискучими матеріальними достатками. Але кожна з них є продуктом обставин своєї доби. І тому твердити категорично, що

найширші права має УТІ, це - в меншій мірі - річ погляду й замилювання. Я, наприклад, в цьому випадкові віддаюби пальму першенства якраз Академії, в проміннях якої купаються і УТГІ і УТІ.

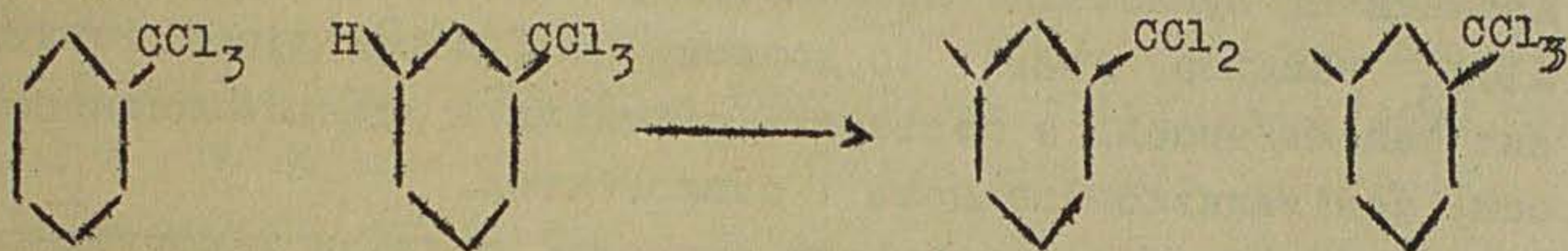
60 - РІЧЧА ПРОФЕСОРА ЄВГЕНА ВЕРТИПОРОХА

17 квітня ц.р. обходив проф. Євген Вертипорох, наш б. декан фармацевтичного факультету 60-річчя своїх уродин і при тому 30-річчя наукової та педагогічної праці. З цієї нагоди хочемо подати декілька ^{даних} життя Ювілята, як рівнож подати список наукових праць, щоб хоч в цей спосіб відзначити цей життєвий шлях Ювілята з так великим науковим дорібком.

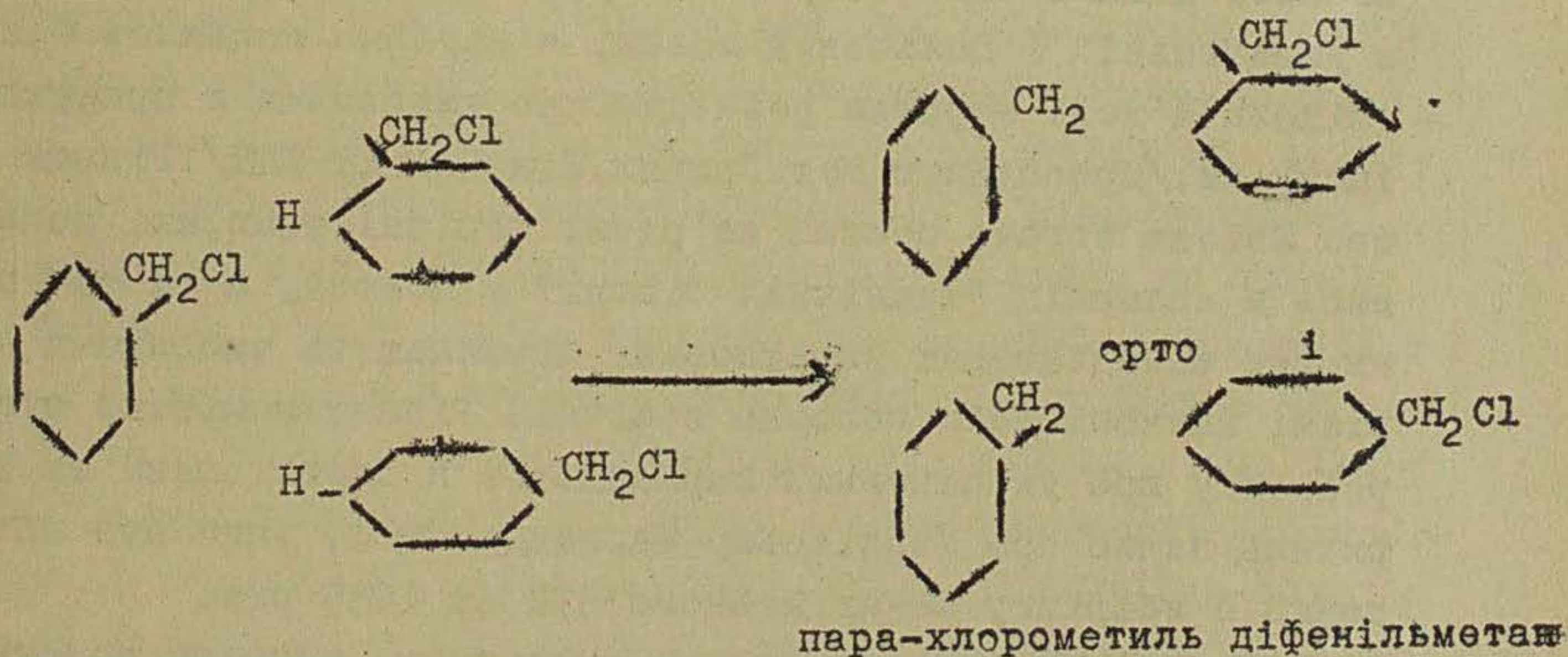
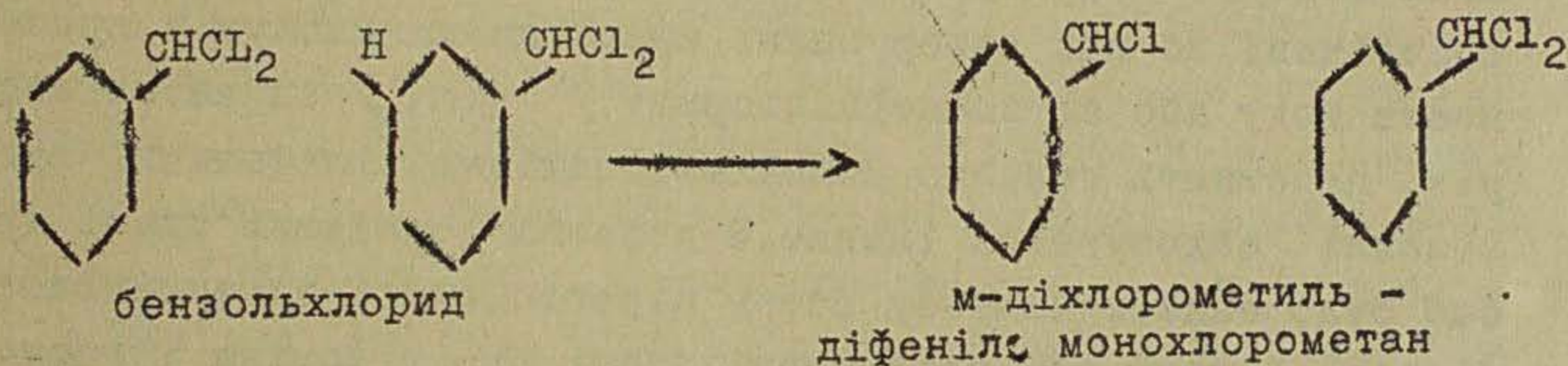
По Визвольній війні, в якій Ювілят брав участь як старшина Української Галицької Армії, в 1921 році записується на хемічний факультет Української таємної Політехніки у Львові. В 1922 році переноситься на Високу Технічну ^{Школу} в Данцігу, де продовжує свої хемічні студії і в році 1926 закінчує студії з відзначенням, як дипломовий інженер хемії. В часі студій брав активну участь в студентському житті, як член товариства "Основа", в хемічному гуртку "Смолоскип", який зорганізував, та в ордені "Залізна Острога".

Професор Альфред Вогль звернув увагу на Ювілята вже в часі студій і захотів його працювати науково, поглиблювати свої хемічні знання, до якого Ювілят мав замилювання вже на гімназійній лавці. Ця спонuka проф. Вогля до наукової і дослідної праці надала життєвий напрям Ювілятові. Проф. Вогль запрошує його на асистента при катедрі хемії (1925 р). З початку працює Ювілят під кермою і вказівками свого професора а опісля самостійно над обраною ділянкою розслідування каталітичного ділання галогенідів алюмінія при органічно-хемічних реакціях- (реакція Фрідель Крафтса.) В 1929 році досягнув Ювілят ступінь доктора технічних наук, складаючи з відзначенням іспит і обороняючи свою першу наукову працю з обраної ділянки а це "Ділання алюмінієм хлориду на бензолтрихлорид". На підставі помірив проведення струму і пересування йонів (Ueberfuehrungsmessungen в неводних розчинах бромиду алюмінія вдалось пояснити теоретично реакцію Фрідель Крафтса. Як пише нам Юві-

лят, правдоподібна нормальна реакція Фрідель Крафтса започатковується в цей спосіб, що творяться третинні комплексні сполуки, що проводять струм, в яких органічна галогенова сполука творить частини Сольвати, а реагуючий з нею вуглеводень є вбудований в комплекс довкола галогеніду альмінія. Головні реагуючі складники знаходяться в катйоні бензотрихлору під впливом $AlCl_3$ дає нормальні продукти конденсації, себто група CCl_3 спрямовує додання слідуєчої молекули з позиції мета / 1,3 /, або

мета-діхлорометиль-діфенільдіхлорометан. Бензольхлорид і бензольхлорид дають нормальну реакцію при сильному розрідженні нітробензолом, зниженні температури і ужиттю 1/100-2/100 моля $AlCl_3$

Крім хлориду і алюмінія бромиду розслідував діяння інших хлоридів металів FeCl_3 , ZnCl_2 , BeCl_2 в реакції Фрідель-Крафтва, як теж перевів численні поміри проведення струму в неводних розчинах: алькильхлориди, кислотні хлориди AlCl_3 , і AlBr_3 , FeCl_3 Алькоголі, етери, алькильхлориди, альдегиди, кетони, нітрилі з TiCl_4 , SnCl_4 , SiCl_4 Ароматичні вуглеводні як бензол реагують під впливом AlCl_3 вважно AlBr_3 по довшому часі даючи різні сполуки як: феноль/кисень з повітря/, діфеніль і діфенільциклогексан, фенільциклогексаноль і циклогексен.

Крім цього перевів наш Ювілят численні дослідні хлорування алифатичних і ароматичних вуглеводнів в присутності катализаторів. Хлорування похідних толуолу, що мають хлор в бічному ланцусі/ - CCl_3 , $-\text{CHCl}_2$, $-\text{CH}_2\text{Cl}$ / виказало, що заміна хлору на флюор, не змінює вислідів реакції. Дальше розслідував, що при хлоруванні ароматичних сполук в присутності йоду або антимонтрихлориду / SbCl_3 / як катализаторів, повстають головню моноклоропохідні. Алифатичні вуглеводні заховуються інакше. З дальших дослідних праць требаб було задати синтезу естру пірофосфатної і цитринові кислот. Цікаві теж рефератові праці про вітаміни і гормони в українській і польській мовах, а недавно появилсь в англійській мові коротка розвідка про улішнення в продукції інсуліни. /Проседінгс Мат. Природн. Лік. Секції НТШ/. Рівнож писав Ювілят багато статей на різні хемічні теми, які появлялись в колишніх "Технічних Вістях" у Львові, а як теж в многих канадійських українських журналах та часописах на різні наукові теми головню хемічні. Рівнож помістив цінну розвідку про українських фармацевтів в Батьківщині та історичний нарис про Українську Фармацію УТГІ, який був поміщений в збірнику Канадійського НТШ за 1955 рік.

В 1933 році проф. Вогль йде на емеритуру, катедру органічної хемії в Данцігу перебирає проф. Бутенандт, Ювілят стає його асистентом і зь ним співпрацює до 1934 року. З причин політичних подій, які заіснували на Данцігській Високій Технічній Школі в наслідок захоплення влади націоналсоціалістами, Ювілят не міг габілітуватися на доцента і в наслідок цього

покидає Данціг, повертається на Батьківщину. Там починає працювати в рафінерії нафти Габера в Станіславові. Згодом запрошує його проф. Пілат на асистента Політехніки у Львові при катедрі нафти. Тут починає Ювілят досліджувати нафтові сполуки, але рівнож через політичні умовини мусить покидати львівську Політехніку. Наукове Товариство ім. Шевченка обирає в 1936 році Ювілята дійсним членом.

Ювілят дістає запрошення до Варшави до хемічно-фармацевтичної лабораторії Кляве, де організує дослідно-науковий відділ і там опрацьовує нові препарати гормонів і вітамінів. 32 препарати - екстракти з печінки, дріжджеві препарати, організує також відділ продукції інсуліни. З початком другої світової війни переходить Ювілят на керівника хемічно-фармацевтичної фабрики Мафоль у Кракові. В часі німецької займанщини українських західних земель переїздить до Львова і тоді запрошують його на професора лікарської хемії на львівському університеті а зглядно тоді вже інституту, а опісля вибирають Ювілята деканом Фармацевтичного Інституту. Военні події змушують Ювілята покидати Львів і Батьківщину і йти на Захід. Ювілят опиняється по довгій мандрівці в Мінхені і в 1946 році стає професором хемії на УНРРА університеті. В 1947 році організує при Українській Високій Політехнічній Школі в Мінхені фармацевтичний факультет і стає деканом того факультету. В тому часі організує товариство українських інженерів і техніків і стає головою товариства. Осіню 1948 року переїздить на стало до Канади до Торонта і там працює як хемік дослідник у фірмі Шатлеворт. В тому часі починає організувати Канадійський Відділ Наукового Товариства ім. Шевченка, стає головою тогож Відділу Канадійського НТШ, що зараз є автономним. Організує наукові з'їзди НТШ, стає співосновником товариства Інженерів Канади де рівнож обирають його головою. В році 1955 покидає Ювілят фірму Шатлеворт, та переходить на асистента Торонтського Університету і в кінці в 1956 році запрошують Ювілята на професора хемії Технологічного Інституту Райсена в Торонті.

Подаємо список друкованих праць Ювілята:

- 1.) A. WOHL und E. WERTYPOROCH
"Aktion der AlCl_3 auf Benzotrichlorid "Lieb. Ann. 481.
30-42 (1930)
- 2.) E. WERTYPOROCH
"Die Leitfähigkeit von AlBr_3 in nicht wässrigen Lösungen."
B. 64 1357-69 (1931)
- 3.) A. WOHL und E. WERTYPOROCH
"Über Friedel Craftsische Reaktion
B. 64 1367-69 (1931)
- 4.) E. WERTYPOROCH und A. FARNIK
"Die Einwirkung von AlCl_3 auf Benzol und Benzylochlorid"
Lieb. Ann. 491, (265-273) 1931.
- 5.) E. WERTYPOROCH
"Über Kernchlorierung von Tolnol Derivaten"
Lieb. Ann. 493, 153-165 (1932)
- 6.) E. WERTYPOROCH und T. FIRLA
"Über die Leitfähigkeit von AlCl_3 in nicht wässrigen Lösungen"
Z. phys. Chem. (A) 162, 398-414 (1932)
- 7.) E. WERTYPOROCH und T. FIRLA
"Über Reaktionsmechanismus von Friedel-Crafts'schen Reaktion
Lieb. Ann. 500, 287-295 (1933)
- 8.) E. WERTYPOROCH Paraffinen
"Über die Chlorisierung von Paraffinen
B. 66 732-739 (1933)
- 9.) E. WERTYPOROCH (mitgearbeitet I. Kowalskyj und A. Roeske)
"Eisenchloride und andere Metallchloride in der Friedel-Craft'schen Reaktion.
- 10.) E. WERTYPOROCH und A. SAGEL
" Die Einwirkung von AlCl_3 und AlBr_3 auf Benzol "
B. 66, 1306-1312 (1933)
- 11.) E. WERTYPOROCH und KIEKFNBERG
"Über Pyrophosphorsäure Esters von Citronensäure"
Pract. J. 268, 8-14 (1934)
- 12.) E. WERTYPOROCH und I. KOWALSKYJ
"Über die Leitfähigkeit von Eisenchlorid in nicht wässrigen Lösungen"
Z. phys. Chem. (A) 166, 205-218 (1933)

13.) E.WERTYPOROCH und B. ALTMANN

"Über die Leitfähigkeiten von Titan-Zinn und Silicium Chloride in nicht wässrigen Lösungen."

13.) Z.phys. Chem. (A) 168 1-30 (1934)

14.) E.WERTYPOROCH und E. ADAMS

"Über die Leitfähigkeit von AlBr_3 in nicht wässrigen Lösungen."

Z.phys. Chem. (A) 168, 31-44 (1934)

15.) E.WERTYPOROCH und A. SLBER

"Über die Leitfähigkeit von AlCl_3 und AlBr_3 in nicht wässrigen Lösungen"

168, 122-134 (1934) Z.phys. Chem.

16.) E.WERTYPOROCH

"Aparat do frakcjonowanej destylacji"

Acta polonia pharm. 2, 299-300 (1938)

II.)

Chemische Zentralblatt праци реферовані, як також:

1.) E. WERTYPOROCH

"Leitende Komplexe in organisch - chemischen Reaktionen"
Naturforsch. Gesellschaft in Danzig XIX (1933) 105-109

2.) E. ВЕРТИПОРОХ

"Про реакції з хлоридом алюмінія"

НТШ. Львів Мат. Прир. Лікарський Збірник XXX 39-45 (1934)

3.) E.WERTYPOROCH

"Hormone seksualne"

Nowa Terapia No 10 1-22, (1935) Warszawa

4.) E. ВЕРТИПОРОХ

"Вітаміни"

Український Медичний Журнал, Львів XV 179-88 (1937)

5.) E.WERTYPOROCH

"Hormony"

Moderna Farmacja Warszawa No 3-4 (1-59) 1937

6.) E. ВЕРТИПОРОХ

"Метали як катализатори в органічно хемічних синтезах"
НТШ. Збірник Мат. Прир. Лік. Секції Львів XXXII (1938)

7.) E.WERTYPOROCH

"Witaminy"

Moderna Farmacja Warszawa No I 1-54 (1938)

8.) E.WERTYPOROCH

"Improvement of industrial Method of Insulin -production" (1938-1939)

Proceedings of Shevchenko Scientific Society
New York 1953 (15-18)

9.) E.WERTYPOROCH

"Leitende Komplexe bei organisch-chemischen Reaktionen"

Scientific Reports - Wissenschaftliche Berichte N44
(1957)

Про праці Ювілята є також згадка в :

P.H. GROGGINS:

"Unit Processes in Organic Synthesis"

(Washington) 193 pages 387,780,781

Книжка : E.Earl ROYALS: "Advanced Organic Chemistry"
стор: 469.

Крім цього друкованого дорібку, що ми могли зареєструвати, хотілиб ми ще згадати про ті сотні вихованків Ювілята, що мали нагоду слухати і слухають викладів, засвоючи собі хемічне знання, яке так приступно зміє подавати Ювілят.

Складаємо побажання дорогому Ювілятові дальших успіхів на добро і славу української науки, щоб в поному здоров'ї міг збагачувати скарбницю української технічної науки.

Ювілейний Комітет при Н.Т.Ш.-Торонто, улаштував в суботу 6 грудня 1958 Ювілейне Приняття у честь проф.Д-ра Евгена Вертипороха для відзначення його 30-річчя наукової праці і 60-річчя життя. Ректорат вислав до Ювілята привіт:

Вельмишановний і дорогий Пане Професоре!

Довідавшись дещо запізнено про урочисте святкування Вашого 60.-ліття та 30.-ліття Вашої наукової діяльності, спішимо надіслати Вам в іменні нашого Інституту і його персоналу найкращі побажання до дальших літ Вашого життя і Вашої цінної наукової діяльності.

Все з приємністю згадуємо про нашу співпрацю з Вами за часів перебування Вашого між нами, тут в Європі і тішимо себе надією, що наш зв'язок з Вами і співпраця продовжуватиметься і надалі, хоч нас у просторі ділить океан. Бажаємо Вам ще багатьох соняшних днів у Вашому житті, а головне кріпкого здоров'я і сил потрібних для праці, що Вам приносить задоволення, а українській громаді і її справі-користь.

Дай Вам Боже

МНОГАЯ Л И Т А ?

Доц.Інж. І.ШАБЕЛЬСЬКИЙ
Секретар Сенату

Проф.Др.Др. П.САВИЦЬКИЙ
Ректор.

Що писали про нашу Школу тому десять років:

"В І С Н И К О С Е Л І" орган Управи української оселі в Регенсбурзі, ч. 19-20 (63-64) Регенсбург, неділя 30 травня 1948 Р. Рік II.

З ЖИТТЯ УТГІ

(в середині відзнаки інженерів-абсолювентів УГА)

Дня 16.5 1922 року засновано першу українську політехніку: Українську Господарську Академію, знану під теперішньою назвою Український Технічний- Господарський Інститут (УТГІ). День 16 травня святкується в УТГІ щорічно як Академічний День, святкують його й бувші вихованці Школи, об'єднані в Товаристві Інженерів-Абсолювентів Української Господарської Академії. 26-ту річницю святкували цього року в УТГІ з особливою сердечністю. Напередодні 15.5. Товариство Інженерів-Абсолювентів УГА започатковало свій III з'їзд святочним відкриттям, яке присвячено 70-літтю Ректора УГА-УТГІ проф. Д-р г.к. Борисові ІВАНЦЬКОМУ. По відкритті з'їзду й по відспіванні студентським хором "Гавдеамус", голова товариства інж. ШАБЕЛЬСЬКИЙ у сердечних словах привітав Ювілята, як видатного українського вченого та активного учасника наших національно державних визвольних змагань. Відтак Ювілят очолив почесну Президію, złożену з членів Сенату Школи. По вшанованні пам'яті померлих, виголосив привітання представник інженерів-абсолювентів УГА, випуску 1928 р. інж. В. ГИБИК, який підкреслив вдячність Ювілячого випуску для Ювілята, та професури Школи, що мимо тяжких умов виховала й виховує дальший кадр українських фахових сил. Ректор проф. Борис Іваницький у своїй промові, згадав колиську Школу, Подєбради, стверджуючи, що дух і традиції Школи є живі й тут та підкреслив важливість зв'язку й співпраці вихованців УГА-УТГІ зі своєю "АЛМА МАТЕР". З'їзд привітав також голова Товариства співробітників УТГІ, Др. інж. Е. Приходько. Наспіло багато привітань від організацій, чоловічих осіб громадськості, професорів та вихован-

ців Школи з різних країн. Член Управи Товариства, інж. Г. Денисенко, зачитав програмовий реферат Управи Товариства. Святочна частина з'їзду була закінчена відспіванням студентським хором та присутніми національного гімну.

Дня 16.5., в авлі УТГІ відбулася святочна Академія, при чисельній участі професури, студентів, абсолювентів Школи, представників організацій, гостей та запрошених представників чужинецького наукового світу, та врочисте засідання пленума НАУКОВОГО СЕКТОРА УТГІ з нагоди 70-ліття Ректора УТГІ, проф. Д-ра г.к. Бориса ІВАНЦЬКОГО. Виголошено наступні доповіді:

Проф. В. ДОМАНИЦЬКИЙ : "Роля проф. Д-ра г.к. Бориса Іваницького в науці про український ліс".

Проф. Д-р г.к. Б. ІВАНЦЬКИЙ : " Українське лісівництво".

Проф. Г. МАХІВ : " Проблема полезахисного заліснення в степу України".

Доц. П. НІКІТИН : " Стан лісового господарства на Україні".

Проф. Інж. М. ЗАЙЦЕВ : "Новини з хемічної технольоґії дерева".

Проф. В. ПАНАСЕНКО: Кінцеве слово.

В одній зі заль гості мали можливість оглянути виставу фотографій і документів та видань Школи, яку уладило Товариство Інженерів-Абсолювентів УГА-УТГІ.

Вистава дала образ життя й праці Школи за 26 літ еї існування."

Х Р О Н І К А :

До Бібліотеки УТГІ надіслав прф. Др. Інж. Микола ЗАЙЦЕВ відбитку його друкованої праці в:

"The JOURNAL of the AMERICAN OIL CHEMISTS' SOCIETY"

September 1958 Issue, Vol. XXXV, No. 9. pp. 475-477

під наголовком: "Hydrogenation of Fatty Oils with Palladium Catalyst."
I Hydrogenation of Castor Oil."

З нагоди Конгресу Українських Інженерів ЗДА і Канади, що відбувся з початком вересня ц.р. в Нью Йорку, Ректорат вислав привіт такого змісту:

Хвальна ПРЕЗИДІЯ

Другого З'їзду Українських Інженерів
Північної А М Е Р И К И

НЬЮ ЙОРК, Н.Й. ЗДА.

Високоповажані Пані і Панове!

Приємно нам було довідатися з надісланого нам запрошення, що відбувається Ваш Д Р У Г И Й З'їзд. Сердечно дякуємо за пам'ять і увагу до нашої єдиної УКРАЇНСЬКОЇ ВИСОКОЇ ПОЛІТЕХНІЧНОЇ ШКОЛИ, яка, на жаль, о це вже 37-мий рік мусить існувати в ЧУЖИНІ.

Підчас перебігу Вашого Хвального З'їзду перебуватимемо як все духом з Вами.

Бажаємо успішного переведення змістовної програми З'їзду, а всім учасникам його всего найкращого.

Просимо прийняти запевнення в правдивій пошані до Вас та залишаємося

з академічним привітом

Доц. Інж. І. ШАВЕЛЬСЬКИЙ
Секретар Сенату

Проф. Др. Др. П. САВИЦЬКИЙ
Ректор.

На конгресі Українського Християнського Руху, що відбувався 17-21. вересня 1958 р. в Бельгії в Брукселі на світовій виставі в папському павільйоні "Цівітас Деї", Доц.Інж. Дам'ян Пеленський передав привіт від Ректорату нашої Школи, рівнож репрезентував її на офіційному прийнятті у Високого Комісара Павільйону "Цівітас Деї".

На цьому Конгресі виголосив доповідь на тему: "ЕКОНОМІЧНІ ПІДСТАВИ ОБ'ЄДНАНОЇ ЄВРОПИ", - Декан Економічного Факультету УТГІ, Професор Інж. Євген Гловінський.

В днях 18-19. жовтня 1958 р. відбулася в Нью Йорку, в приміщеннях Товариства Українських Інженерів в Америці, ІІІ. Товариська Зустріч Абсолютентів Української Господарської Академії - Українського Технічно-Господарського Інституту. На зустріч завітали також Панове Професори: Борис Мартос, Василь Іваніс, і Володимир Січинський. Зустріч пройшла в милій, товариській атмосфері.

В Бюлетені Ч.Б, Контактного Комітету Абсолютентів УГА-УТГІ, що виходить під редакцією Лект. О.Козловського поміщено звернення про вшанування сл.пам. абсолютента і доктора УГ Академії Леоніда Мосендза, який помер в 1948 р. в Швейцарії. Ініціативний Комітет, який очолює Проф.Інж. Василь Іваніс, задумує видати віднайдений рукопис Покійного під наголовком: "Останній Пророк", рівнож і ще інші недруковані поезії та новелі.

Звертаємося до всіх наших Колег піддержати цю акцію, щоб в цей спосіб ми могли також спричинитися до вшанування нашого найздібнішого і талановитого абсолютента.

Редакція Бюлетоня пише! "Покійний Абсолютент Академії, інженер-технолог, Др. технічних наук Л.М.Мосендз був одним з найталановитіших студентів нашої Академії: добрий хемік, поет, повістяр, критик, публіцист і гуморист. На жаль ще за студентських часів почала підточувати Його організм тяжка хвороба і 13 жовтня 1948 року він передчасно - на 51-му році свого життя - помер в одній із туберкульозних санаторій у Швейцарії."

Заходи до видання літературної спадщини Леоніда Мосендза можемо лише вітати.

Т Р И Б У Н А А Б С О Л Ь В Е Н Т А

З приводу статті лектора УТГІ О.Козловського під заголовком "З приводу деяких ювілейних ревеляцій"/Див."Вісті УТГІ" ч.19-20,1957/ ми одержали від абсолювента Української Господарської Академії інженера-гідротехніка М.Фещенка-Чопівського "Спогад з часів 1922/23 р.р.", який вміщуємо без змін, але з додатком коротких вияснень лект. Козловського. Редакція "Вістей УТГІ" відкриває окремий відділ, в якому радо буде вміщувати спогади абсолювентів з часів їх студій, які можуть бути причинками до історії УГА-УТГІ, /та інші дописи/, але розуміється, коли ці спогади будуть мати своєю метою досягнення об'єктивної істини і написані без персональних анимозій.

Редакція

СПОГАДИ З ЧАСІВ 1922-1928 р.р.

коли УГА в Подєбрадах відділювалася від Українського Громадського Комітету в Празі.

В ч.19-20/1957/"Вістей УТГІ" п.лект. О.Козловський в своїй статті "З приводу деяких ювілейних ревеляцій" цілком слушно став в обороні позиції Української Господарської Академії в Подєбрадах при її відділенні від Українського Громадського Комітету в Празі в 1922-23 р.р. Однак, відповідаючи п.Д-ві Зозулі на його статтю "Українські Школи на еміграції" п. О.Козловський не зовсім вірно накреслив моменти відділення Академії. Не маючи статті Д-ра Зозулі, ані "Вістей УТГІ", в котрих друкуються "витяги" з денника голови Українського Громадського Комітету в Празі М.Ю.Шаповала, не можу, зрозуміла річ, писати на тему статті Д-ра Зозулі, тому хочу подати декілька моментів, котрі залишились в пам'яті, за часи 1922-23 р.р. і оці будуть доповненням до того, що пише п. О.Козловський.

Коли в 1922 році в таборах інтернованих в Польщі стало відомим про відкриття Академії в Подєбрадах, як рівнож про можливість продовжувати освіти в чеських Високих Школах в Празі, вояки всілякими способами потягнулись в Чехію. Виїзд цей відбувався досить планомірно. Військове командування уділювало бажаючим довготермінові відпустки, а Міністерство Освіти в Тарнові видавало посвідки про їх освіту. Одночасово студентські громади, які по таборах з'організувались ще в 1921 р., розпочали верифікацію своїх членів. Верифікація була переведена досить суворо. Хай для стердження послужить слідуєчий факт.

В таборі Стрілково один з членів громади п.С.Х. став перед Комісією з твердженням, що він має закінчену гімназію в році 1915. Крім посвідки свого військового командування не мав інших освітніх документів. Після певного іспиту і досить довгого дослідження було усталено, що п.С.Х. дійсно має закінчену гімназію, однак її закінчив не в 1915 р., а в 1916 р. Пан С.Х. не погодився з висновком Верифікаційної Комісії, бо йому ходило теж о старшинство в сотники, а тому він потребував 1915-й рік. Студентська громада не дала п.С.Х. рекомендації до Українського Громадського Комітету

в Празі. Пан С.Х. одначе вступив до Української Грошодар-кої Академії без цієї рекомендації, бо мав сильну підтримку в колах Громадського Комітету в Празі.

Хоч, на жаль, верифікація студентських громад не вповні була признана Громадським Комітетом в Празі, однак контингент студентства Академії під оглядом освітнім був високий. Були то переважно студенти колишніх російських університетів та політехнік з меншим або більшим числом т.зв. шкільних заліків/"зачотів"/, ба навіть вже з закінченою освітою. І увесь той контингент студентства Академії почав в Подєбрадах свою науку з самого початку.

Порівнююче малий відсоток студентства Академії, що академічній номенклатурі був названий студентами-матурантами, не мав цілковито закінченої середньої освіти і протягом певного визначеного часу під загрозою страти стипендії мусів скласти матуральний іспит на Матуральних Курсах при УГА.

При заснованні Академії, можна сказати, Громадський Комітет не зовсім уявляв собі, якою Академія мала бути. Статут Академії передбачав трирічне навчання, після якого видавались би свідоцтва вчених меліораторів, технологів, агрономів, економістів.

До певної міри таке наставлення громадських чинників мало оправдання, бо загаль еміграції ще жив критеріями скорого повороту на Батьківщину. Були навіть голоси проти творення Академії взагалі/див. спогади професора фізики Академії Б.Лисянського в ч."Вістей" УТГГ", 1952/. Загаль студентства, котрому поступовання Українського Громадського Комітету не було зрозумілим, на початку науки не входив в суть справи. Не маючи ані підручників, ані книжок, коли ще не було опановано чеської мови, щоби користуватись чеською літературою, студенти Академії акуратно ходили на всі виклади, як звичайні учні шкіл, пильно стежучи за кожним словом професорів.

Аж трохи розглянувшись, студенти застановились над питанням, які вони мають вигляди після закінчення Академії. Провід в цім взяв Інженерний Факультет, студентам якого не імпонувало трирічне навчання та титули вчених меліораторів та вчених технологів. Студенти підняли питання про зміну статуту Академії. На жаль, початково професори Академії поставилися проти. По стороні студентів стали вич-разно професори: С.Тимошенко, Б.Сокович, Л.Грабина. Натомість Ректор Академії проф. І. Шовгенів став проти. Тому я вважаю, що п. О. Козловський не вірно насвітлив перебіг подій в Академії, власне, промовчуючи ініціативу студентства Академії, і лише на стор.8-ій своєї статті загально про це натякнув. Студенти Академії уложили відповідний меморандум, в котрім доиагались: а/4-х річного навчання, б/ надання титулів інженерів відповідного фаху, в/ автономії Академії, тобто відділення від Українського Громадського Комітету в Празі. Меморандум підписало 109 студентів./ Перші підписи :К.Ліневич, С.Момов, автор цих спогадів і т.д./

Противники меморандуму були переважно студенти Економічного Факультету, як наприклад, Денисенко, Шкляр, котрі не мали закінченої освіти і потім перед закінченням Академії згідно з вимогами нового статуту були змушені скласти

матуральні іспити та котрі враз з іншими по партійній лінії підтримували акцію Українського Громадського Комітету в Празі по відношенні до Академії.

Підписані в меморандумі обрали з поміж себе 5 уповноважених, котрі і вели справу. Обрані були, як не зраджує пам'ять: К. Ліневич, С. Момот, В. Семенів, А. Глуківський та С. Косар. С. Момот та В. Семенів поїхали до Праги, де в Міністерстві та в Українському Громадському Комітеті зложили відповідні меморандуми. Інтервенція студентів увінчалась успіхом. Уповноважені студентів спочатку випили гіркої від Ректора Академії проф. І. Шовгеніва, котрий став по стороні студентів лише після того, як дістав телефонограму з Праги, що поїздка представників студентства увінчалась успіхом. Лише після того Професорська Рада Академії приступила до самостійного вироблення статуту Академії, як то вже згадує на стор. 6 та 7 п. О. Козловський.

Можливим є, що проф. Зозулі був відомий правдивий стан подій на терені Академії, тому він так іронічно і писав про професуру Академії, що однак не дає йому права уживання невідповідних епітетів, за що слушно п. О. Козловський обурюється в кінці своєї статті.

Думаю, що буде слушною ще одна моя увага: Инж. С. Зеркаль в р.р. 1922-23 був на Матуральних Курсах при Академії, як також був одним побічних заядливих противників акції 109 студентів. Можливо і нині він, як захисник Українського Громадського Комітету в Празі, редагує "вितяги" з денника М. Ю. Шаповала, що і дає однобічний матеріал для Д-ра Зозулі.

Добре було б коли б інші абсолювенти І-го випуску Академії подали свої спогади відносно того так важного часу для Академії в Подєбрадах і тоді можна б було докладно відтворити перебіг подій. А такі вихованці Академії тут в ЗДА є. Наприклад інж. Кость Ліневич в Шикаго/ він же уповноважений 109/, інж. Мосип Кушелів, який рівно ж поклав свій підпис в меморандумі студентства і проживав рівнож в Шикаго, інж. Іван Блудимко/ Бостон/ та інші. На закінчення хочу з особливою приємністю підкреслити цінну роботу п. О. Козловського, котрий у своїй статті стає на захист Академії в Подєбрадах, стає в спосіб тактовний та дає нам багато цінних відомостей, як кол. секретар Академії, і на кожному кроці підносить вартість нашої Альма Матер.

Шикаго 18 грудня 1958 року.

Инж. Микола Фещенко - Чопівський

Інж. М. Феценко-Чопівський загально поставився прихильно до моєї статті-"З приводу деяких ювілейних ревеляцій", а той закид, що він мені робить я пояснюю тим, що він, на жаль, попередньо не познайомився зі змістом статті професора УТІ Д-ра Я. Зозулі в ч. 5-6 "Вістей УТІ в Нью Йорку" бо я лише коротко zareagував на головніші хибні твердження цієї статті і пускатись в деталі не міг за обмеженістю місця/а тих хиб, які слід би спростовувати, в цій статті є більше/. Тому про справу статутів Академії я висловився коротко, не пускаючись в деталі, бо мені ходило спростувати лише тенденційні твердження проф. Зозулі в цій справі.

Я не погоджуюсь з твердженням інж. М. Феценко-Чопівського, що професори Академії, за винятком трьох ним нахваних, поставилися проти жадань студентів про поширення програми, зміни титулів і т.д. Уперевности проти цього вони не мали, лише тримали себе стримано. Зокрема Ректор Академії проф. І. Шовгенів, як найбільш відповідальний за долю школи чинник, що мав до полагодження в початковій стадії організації Академії багато інших клопітних справ та конфліктів, мусів в своїх тактичних посуненнях бути обережним і трохи охолоджувати запальні голови. Інж. Феценко - Чопівський згадує, що "уповажені студентів спочатку випили гіркої від Ректора Академії проф. І. Шовгеніва", але не згадує або може не чув, що випив за цей меморандум той самий Ректор проф. І. Шовгенів від Українського Громадського Комітету, а ще більше від високих чинників Міністерства Закордонних справ.

В щоденнику М. М. Шаповала під датою 19. XI. 1922 записано таке/стор. 79/: "На засіданні Адміністративно-Господарської Комісії УГА/ Це Комісія при Українським Громадським Комітеті, яка завідувала коштами Академії. О. Ко/ в суботу 11. XI з проф. Шовгеновим сердечний випадок". Далі 9 грудня 1922 р./стор. 82/ М. Шаповал нотує: "В понеділок, 4. XII, мав побачення з Др. Гірсою, питав, чи я знаю про записку ст студентів до Швеґлі. Швеґла передав її на узгляднення його. Лютий. "Політику в ЧСР ведуть не емігранти, а Міністерство." В "такі Подєбради" не поїде. "Роправиться" з інригою. Делеґація УГА/Шовгенів, Іваницький, Мицюк/ була у Др. Завазала, який їм прочитав лекцію про платні і посади"... Я чув, як Ректор доповідав в Сенаті про цю лекцію і не завідував його ректорській тозі.

Річ в тому, що на жаль до справи осамостійнення Академії від Українського Громадського Комітету/ а із за цього головним чином і точилась боротьба/ примішалися деякі тактичні потягнення, що торкалися вже взаємовідносин чеських політичних партій. Інж. Феценко-Чопівський не згадує, що меморандум студентів опинився теж у одного з лідерів чеської Аґрарної партії інж. Фідлера, а той його передав прем'єр-міністрові Швеґлі/ теж аґрарник/ і справа опинилася в тій площині, щоб Академія з ресорту Міністерства Закордонних справ/ який ресорт належав до партії народньо-соціалістичної/ була передана/ і з коштами на її утримання/ під виключний догляд Міністерства Хліборобства/ яке було ресортом аґрарників/. Взаємовідносини між чеськими аґрарниками і чеськими народніми соціалістами/ партія Д-ра Бенеша/ не

були найкращі, хоч вони належали до одного коаліційного уряду, а справа Академії через молодечий запал студентства, не хотючи, всунулася до того.

Я не можу більше про це поширюватись, бо це матеріал для окремої більшої статті. Повищі приклади навів тільки для ілюстрації того замотаного положення, в яке попала Академія і її Ректор проф. І. Шовгенів. Про меморандум та його ініціаторів/ між іншим за моїми відомостями в склад уповноважених від 109 студентів входили такі особи: В. Семенів, С. Косар, К. Ліневич і В. Мурашко/ я згадав в моїй статті під назвою "Профіль студентства", яку я написав для Ювілейного Збірника Академії. За обмеженістю місця вона не увійшла до матеріалів І-го тому цього Збірника, який вже зданий до друку, а в цих спогадах я якраз цей випадок з меморандумом і другий випадок /справа перенесення Академії на Волинь/ наводив як приклади тієї ролі, яку в житті Академії відігравали студентські організації, зокрема в ній я підкреслював, як рахувався з опінією студентського загалу Ректор проф. І. Шовгенів.

Я вітаю причиню інж. Фещенка-Чопівського до історії подій, які відіграли в житті Академії переломову добу і повернули шлях її розвитку на іншу колею. "Противники цього повороту твердять, що Академія на цьому програла/диви вищезгадану статтю проф. Д-ра Зозулі/, прихильники ж твердять що виграла. Колись об'єктивний історик про це винесе свій вирок. Нам же треба в своїх спогадах і писаннях дбати про це, щоби ми сіне іра ет студіо, а головне вірно освітлювали ту сторінку чинности української еміґрації, яка є, як ніяк, вкладом в українську культуру.

О. Козловський

З технічних причин не можна було помістити вч.19-20
"Вістей УТГІ" за 1957 списків абсолювентів:

ДИПЛОМОВАНІ ІНЖЕНЕРИ-ХЕМІКИ

Ч. п.	Прізвище та ім'я	Рік нар.	Рік закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
1.	АРТЮШЕНКО Юрій	1899	1947	59	Проект горальні 2-тонної продукції на добу з картоплі не очищеного спирту і видобуток не очищеного спирту.
2.	ВЕЛИКИЙ Йосафат	1923	1951	297	Схема проекту апаратури виробу сульфатної кислоти контактним способом 20 тон на добу.
3.	ВИТВИЦЬКИЙ Теодор	1919	1950	294	Проект рафінерії харчевих товщів з видаїністю 50 тон на добу.
4.	ПАВЛЮК Елевтерій	1912	1949	228	Проект гарбарні 5-ти тонної продукції в тиждні.
5.	СЕРЕДИНСЬКИЙ Олександр	1910	1947	1	Фабрика мармеляди з яблук, малин, агрес-ту продукції 3 тони на добу.
6.	ФЕДЕВИЧ Роман	1921	1949	170	Проект гарбарні 4 тони продукції гарбованням рослинни-ми гарбниками.

МАГІСТРИ ДЕРЖАВНИХ НАУК :

1. ВІШНЯ Кость-

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ВІСТЕЙ УТГІ" ПОЖЕРТВУВАЛИ :

Доц. інж. Боровський М.	5	дол.
Дипл. Екон. Ільків М.	1	"
Проф. Григоренко І.	5,50	"
Абс. Пуїо І.	1	"
Інж. Шох П.	1	"
Інж. Журга І.	1	"
Інж. Безлюда С.	1	"
Інж. Галів М.	1	"
Інж. Гноєвський І.	1	"
Інж. Статнікова Г.	1	"
Інж. Добрянський А.	1	"
Інж. Бачинський І.	2	"
Др. Костів К.	1	"
Інж. Єльніків М.	1	"
Інж. Савчук Ф.	1	"
Інж. Дубрівний П.	1	"
Проф. Клименко П.	5	"
Інж. Яременко А.	1	"
Др. Івануса В.	2	"
Інж. Панчак І.	1	"
Лект. інж. Рудик Я.	10	"
Др. Прибитківський П.	1	"
Інж. Проданчук П.	1	"
Інж. Тарасюк М.	1	"
Доц. Антипів О.	1	"
Інж. Миколаєнко О.	1	"
Інж. Лещинський Ф.	1	"
Доц. Ніщименко К.	1	"
Інж. Сьомак С.	1	"
Інж. Панасенко Л.	1	"
Інж. Кулинич Д.	2	"
Інж. Сімяник С.	3	"
Інж. Романенко А.	1	"
Інж. Вер'а Д.	1	"
Абс. Мазурок О.	1	"
Абс. Прохода М.	2	"
Інж. Бойко О.	1	"
Інж. Бакевич Д.	1	"
Інж. Рознатовський М.	1	"
Інж. Нестеренко П.	1	"
Інж. Биковський Л.	1	"
Інж. Білінська Н.	1	"
Інж. Безручко Л.	1	"
Інж. Кмета А.	1,50	"
Проф. Гордієнко Г.	1	"

Разом 74 долари

Редакція "Вістей УТГІ" складає всім жертводавцям щире подяку за їх допомогу у виданні "Вістей УТГІ"

462 156

